11 ՕԳՈՍՏՈՍ 1995, ՈՒՐԲԱԹ # 153 (987)

Ազգ

Azg
armenian daily

ԱՐՏԱՔԻՆ

Անվտանգության արտակարգ միջոցառումներ ԱՄՆ-ի օդանավակայաններում

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 10 ՕԳՈՍՏՈՍ, WSJ: ԱՄՆ-ում բոլոր օդանավակայաններն ու ինքնաթիռները դրվեցին անվտանգության արտակարգ հսկողության տակ, հետեւելով դաշնակցային իշխանություններից ստացված հրահանգներին: Տրանսպորտի քարտուղար Պինյան հայտարարեց, թե կանխարգելիչ միջոցառումները նպատակաուղղված են հնարավոր ահաբեկչական գործողությունների դեմ:

Ռուս գործարարներն իրենք են հետամուտ լինելու Կիվելիդիի սպանության բացահայտմանը

ՄՈՍԿՎԱ, 10 ՕԳՈՍՏՈՍ, WSJ: Ռուս գործարար շրջանակներից մի մեծ խումբ որոշում կայացրեց իր ձեռքն առնել Ռուսաստանի ամենահարուստ շրջանակներից մեկի՝ Իվան Կիվելիդիի սպանողների գործը, քանի որ հավատ չունի ոստիկանության եւ իրավապահ մյուս մարմինների վրա: Խումբը 1 միլիոն դոլարի պարգեւ խոստացավ նրանց, ովքեր կկարողանան ոճրագործների ձերբակալմանը նպաստող տեղեկություններ տալ: 46 տարեկան բանկիր Կիվելիդին, ինչպես հայտնի է, թունավորմամբ սպանվել էր անցյալ ուրբաթ օրը: Նա գլխավորում էր ռուսաստանյան մի շարք բանկեր եւ ընկերություններ:

ՀԱՅ

Հրանտ Մարգարյան. «Սա կործանում է իմ անցյալը եւ ոչ թե ապագան»

Ներկայացվեց մեղադրական եզրակացությունը

ԳԴ դատավոր Էդուարդ Մանուկյանն օգոստոսի 10-ին դատական նիստն սկսեց Արտեմ Արծրունու առողջական վիճակի մասին հայտարարությամբ, տեղեկացնելով, որ մեղադրյալը երեկ կեսօրից դադարեցրել է հացադուլը եւ սնունդ է ընդունել: Բայց անց Ա. Արծրունին հայտնեց, որ ինքը հացադուլը չի դադարեցրել, այլ՝ իրեն ստիպել են սնվել: Այնուհետեւ դատարանն անցավ առօրեական դարձած միջնորդությունների եւ բացարկների, մասնավորապես նախորդ օրն ընդհատված մեղադրյալ Գեղամ Մանուկյանի համար խափանման այլ միջոց ընտրելու հարցի քննարկմանը: Փաստաբան Ժ. Խաչատրյանն այդ հարցում կարեւորեց իր պաշտպանյալի վարքագիծը մեկուսարանում գտնվելու 8 ամիսների ընթացքում, ուր նա բացառապես զբաղվել է մասնագիտական ռեֆերատներ գրելով: Պետք է ասել, որ այդ դատավարությունը իրավաբանների համար մասնագիտական ունակությունները դրսեւորելու լայն հնարավորություն է ընձեռել: Չնայած դրան, մեղադրող կողմն իր տեսակետը երբեք եւ ոչ մի հարցի վերաբերյալ չի փոխում:

Այդ առիթով մեղադրյալ Հրանտ Մարգարյանը վրդովված հայտնեց, որ հետեւելով իրադարձություններին՝ տեսնում է, որ պաշտպանները կարծես դուրս են գալիս ապացուցելու ինչ-որ հարց, իսկ մյուս կողմը ծիգ չի թափում մերժումը հիմնավորելու համար, այդպիսով դատավարությունը վերածելով թատրոնի: «Ես ինչ-որ չափով կարող եմ ինձ թույլ տալ ասելու, թե ներկայացնում եմ այն սերունդը, որն Արցախի համար ոտքի ելավ, համակված է, որ դրա պատճառը միայն Արցախի նկատմամբ սերը չէր, այլ անարդարության դեմ բողոքը: Եւ այս բացարձակ անարդարությունը պետք է բացատրի մեր իշխանություններին եւ դատավորներին, որ եթե արդարություն գոյություն չունի եւ օրինական ճանապարհով հնարավոր չէ հարցը լուծել՝ մարդը կդառնա հանցագործ», հայտնեց Հ. Մարգարյանը: Այնուհետեւ դիմելով դատարանին ավելացրեց, որ ինչքան էլ հանձնարարություն կատարելիս լինեն, գոնե ձեւի առումով պետք է հարգեն իրենց, քանի որ դա նաեւ իրենց պատվի հարցն է:

Տես # էջ 2

Նախագահը կմեկնի արձակուրդ

Հայաստանի նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը այսօր կմեկնի արձակուրդ: Այդ մասին մեր թղթակցին տեղեկացրին ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայությունից, միաժամանակ հերքելով երեկվա համարում տպագրված այն լուրը, թե Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը երկու օր հանգստացել է Հայաստանի գեղատեսիլ վայրերից մեկում: Տեղեկացանք նաեւ, որ նախագահը քաղաքից չի բացակայել: Առայժմ մեզ անհայտ մնաց, թե ուր եւ ինչքան ժամանակով կհանգստանա նախագահը:

Միաժամանակ մամուլի ծառայությունը, անդրադառնալով օտարերկրյա դեսպանների ընդունման կարգին, նշեց, թե նախագահը հիմնականում ընդունում է երեւանում նստավայր ընտրած դեսպանների հավատարմագրերը, թեեւ եղել են նաեւ մի շարք բացառություններ: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի նոր դեսպաններ նշանակելուն, ապա այդ առթիվ որեւէ որոշում կամ հրամանագիր դեռեւս չի ստորագրել:

Ք. Իվանյանը եւ Վ. Շիրխանյանը Վ. Սարգսյանի տեղակալներ

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՓԱՍՏ: Այսօր Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը ստորագրել է երկու հրամանագիր: Համաձայն ՀՀ նախագահի մամուլի ծառայության հաղորդման, հրամանագրերից մեկով պաշտպանության նախարարի առաջին տեղակալ է նշանակվել Քրիստափոր Իվանյանը, երկրորդ հրամանագրով Վահան Շիրխանյանը նշանակվել է պաշտպանության նախարարի տեղակալ:

ԹԵԺ ԿԵՏ

Ս. Դեմիրել. «Բալկաններից մինչեւ Չինաստան»

Բ. Ելցին. «Վերացնել պատժամիջոցները Բելգրադից»

Մինչ տասնյակ հազարավոր սերբեր փախուստ են տալիս Խորվաթիայից դեպի Սերբիա ու Բոսնիա, ճանապարհին «արժանանալով» իրենց նախկին հայրենակից խորվաթների հայհոյանքներին ու քարերին, բալկանյան հակամարտությունը խթանել է մահմեդական աշխարհի կրոնական եւ գաղափարական համերաշխության պայքարը, հաղորդեցին Սնարք գործակալությունը հայկական անկախ մամլո կենտրոնում: Նախաձեռնողի դերն ստանձնել է Թուրքիան, որի նախագահը թուրքական ֆրեգատի վրա Ադրիատիկում գտնվելիս, հայտարարել է. «Մենք հավատարիմ ենք «Բալկաններից մինչեւ Չինաստան» կարգախոսին, նկատի ունենալով Եվրոպայից մինչեւ Կենտրոնական Ասիա իրենց ազդեցությունը տարածելու թուրքերի պատմական ծգտումը: ՄԱԿ-ին եւ ՆԱՏՕ-ին Հարավսլավիայում խաղաղություն պահպանող ուժերին 1600 զինվոր, 18 F-16 կործանիչ եւ ռազմանավ տրամադրած Թուրքիան այժմ հայտարարում է, որ պատրաստ է ինքնուրույն գործել ի պաշտպանություն բոսնիացի մահմեդականների բողոքեն սերբերի: Մինչ մահմեդական աշխարհում միջոցներ են հանգանակվում բոսնիացիների համար: Սաուդյան Արաբիան տրամադրել է 225 մլն դոլար, Միացյալ Արաբական Էմիրություններ 50 մլն, Քուվեյթը 33 մլն, Հորդանանը 6 մլն: Անգամ պաղեստինցիները Բոսնիայի հիմնադրամի համար գանձում են ամսական աշխատավարձի մեծ տոկոսը»: Այս հաղորդությունն ուղեկցված էր Արեւմուտքին ուղղված մեղադրանքներով՝ մահմեդականների հանդեպ խտրականություն իրականացնելու համար, եւ քրիստոնյաների ու մահմեդականների միջեւ համաշխարհային բախման սպառնալիքներով:

Այնինչ, թվում է թե, մահմեդական աշխարհի այս աշխուժացումը Արեւմտյան երկրները եւ հատկապես Մ. Նահանգները, բաց երեւույթին, վաղուց ամեն բան «կարգավորել էին» սերբերի դեմ խորվաթական վերջին միջամտության համար եւ հավելյալ թե կարիք չինի խաղաղ երկրների նոր ներդրումներին հարավսլավական ռազմապաշտում:

Այսպիսով, իրադրությունը դիվանագիտական ճանապարհով կարգավորելու հույսերը դեռեւս չեն մարել եւ երեկ բոլորի հայացքը ուղղված էր դեպի Մոսկվա, որտեղ օգոստոսի 10-ին տեղի ունեցավ Ռուսաստանի Դաշնության նախագահ Բորիս Ելցինի հանդիպումը Սերբիայի նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչի հետ, որի ընթացքում քննարկվեց նախկին Հարավսլավիայի տարածքում ստեղծված իրադրությունը:

Հանդիպման ժամանակ Միլոշեւիչը բարձր գնահատեց Ռուսաստանի ջանքերը հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով լուծելու գործում, նշելով, որ վերջինս միակ երկիրն է, որը հավասարապես է մոտենում հակամարտ կողմերին: Միլոշեւիչը նշեց, որ հակամարտությունը պետք է լուծել միայն քաղաքական ճանապարհով, բացառելով ռազմականը:

Պատասխան ելույթում Բորիս Ելցինը անհրաժեշտ համարեց նախկին Հարավսլավիայի դեմ ՄԱԿ-ի հաստատած պատժամիջոցների վերացումը եւ խնդրեց հաղորդել Միլոշեւիչի կողմնակիցներին եւ ընդդիմությանը, որ Ռուսաստանը ոչինչ չի փնտրում իր համար Հարավսլավիայում: Բանակցությունից հետո զանգվածային լրատվական միջոցների աշխատակիցների համար արված հայտարարության մեջ Բորիս Ելցինը բարձր գնահատեց հանդիպման արդյունքները, նշելով նրա պատմական նշանակությունը: Խոսելով Խորվաթիայի նախագահ Թուջմանի Մոսկվա ժամանելուց հրաժարվելու պատճառների մասին, Ելցինը նշեց, որ իր կարծիքով, վերջինիս վրա ճնշում են գործադրել: Նա պահանջեց, որպեսզի Հարավսլավիայի հանդեպ վերացվեն պատժամիջոցները: Ինչպես զգուշացրեց Ելցինը, այս հարցի հետագա ծգձգումը կարող է ստիպել Սերբիային դիմելու պատժամիջոցների հարցաքննման ուղղված միակողմանի քայլերի՝ չսպասելով այն:

ՎԱՀԱԳՆ ԲՈՒՆԻԱԹՅԱՆ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

Յան Կեժուն. «Տայվանը Չինաստանի անբաժանելի մասն է»

«Վերջին շրջանում օտարերկրյա գործակալությունները շարունակ հաղորդում են, թե հնարավոր է, որ Չինաստանը հարձակվի Տայվանի վրա, մինչեւ անգամ մեջբերվում է ՉԺՀ-ի պաշտպանության նախարարի հայտարարությունն այդ մասին: Չինաստանի կառավարության դիրքորոշումը եւ նրա երկրի ներքաղաքական իրավիճակն այսօր վեր գնահատականին ծանոթանալու նպատակով մեր թղթակից Տիգրան Աստվածատուր դիմեց Հայաստանում ՉԺՀ-ի արտակարգ եւ լիազոր դեսպան Յան Կեժունին, որը սիրով համաձայնեց իր առաջին հարցազրույցը տալ «Ազգ» թերթին: Նա այս տարվա հունիսի 3-ից հաստատվեց Երեւանում: Նախկինում 58-ամյա փորձառու դիվանագետը աշխատել է Մոսկվայում Չինաստանի դեսպանատանը, եղել է Թուրքմենստանում ՉԺՀ-ի գործերի ժամանակավոր հավատարմատար: Պարոն Կեժունը համոզված է, որ անցած երեք տարիների ընթացքում, երբ դիվանագիտական հարաբերություններ են հաստատվել Հայաստանի եւ Չինաստանի միջեւ, երկկողմ հարաբերությունները զարգանում են բնականոն հունով:

– Ինչպե՞ս եք դուք գնահատում Չինաստանի ներքին իրավիճակն այսօր:

– Այսօր Չինաստանում շարունակվում է ժողովրդական տնտեսության արագ զարգացումը: Զգալիորեն բարելավվել է ժողովրդի կյանքը եւ հասարակությունը մնում է կայունության իրավիճակում: Աշխատանքի բազմաթիվ տեղամասերում տեղի են ունեցել նոր տեղաշարժեր: Ամենուր խոսվում է էներգիան: Չինաստանում կատարվել է տնտեսական համակարգի բարեփոխումների ուղեծիր քայլ, հատկապես սոցիալիստական շուկայական տնտեսության ուղղությամբ: Այդ բարեփոխումները կատարվել են ֆինանսների, հարկերի, դրամաշրջանառության, արտաքին առեւտրի ոլորտներում, գների եւ արտարժութափոխանակության բնագավառներում: Դրանք տվել են դրական արդյունքներ: Հաջողությամբ ներդրվել է միասնական տարադրամային փոխարժեք: Չինական յուանի փոխարժեքը կայուն է: Ներքին համախառն արտադրանքը անցած տարի կազմել է 4380 մլրդ յուան, որը անցած տարվա համեմատությամբ աճել է 11,8 տոկոսով:

Տես # էջ 5

ՇՐՋԱՆ

Ոստիկաններին սպանողները դեռեւս բացահայտված չեն

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ՆԳՆ-ի հասարակական կապերի եւ լրատվական վարչությունից Նոյյան Տապան գործակալության թղթակցին տեղեկացրել են, որ չնայած ձեռնարկված օպերատիվ միջոցառումներին, առայժմ հայտնաբերված չէ օգոստոսի 1-ին, ժամը 24-ին Լենինգրադյան փողոցում Մաշտոցի շրջանի ՆԳ բաժնին կից «Պահպանության» միավորման ոստիկաններին սպանող հանցագործ խումբը: Միաժամանակ նույն աղբյուրը նշել է, որ ծանր վիրավորված 3-րդ ոստիկանների առողջական վիճակը ներկայումս լավ է, եւ նրա կյանքին որեւէ վտանգ չի սպառնում:

Վրաստանը թերեւս հայտարարվի նախագահական հանրապետություն

ԹԲԻԼԻՍԻ, 10 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Խորհրդարանի նախագահամետ մեծամասնությունը երեկ փոքր հաղթանակ տարավ, քանի որ կարողացավ նախագահության հարցի առթիվ ստանալ ձայների 2/3-ը: Նախագահին ընտրում է 5 տարով, խորհրդարանը՝ 4: Առայժմ անհայտ է, թե նախագահն ու խորհրդարանը կընտրվե՞ն արդյոք միաժամանակ, ինչպես առաջարկում էին Շեւարդնաձեի կողմնակիցները: Բանավեճ բորբոքվեց պատգամավորական մանդատների եւ տեղական ղեկավարների համատեղելու պատգամավորների իրավունքի շուրջը: Դա կարեւոր է, քանի որ շուրջ 40 պատգամավոր ներկայումս տեղական պաշտոն է զբաղեցնում, նրանցից շատերը շրջաններում տեղական ղեկավարի ներկայացուցիչներ են: Արդա քննարկումն անսպասելիորեն փակուղի մտավ, եւ ներկայիս խորհրդարանը ձեռնամուխ եղավ նախագահի ընտրության արարողակարգի նրբությունների քննարկմանը: Խորհրդարանի հաստատած սահմանադրության գլխի համաձայն, Վրաստանը հայտարարվում է նախագահական հանրապետություն: Այս հարցը նոր սահմանադրության ընդունմանը խանգարած գլխավոր խոչընդոտներից մեկն էր: Հաստատված դրույթի համաձայն, Վրաստանի նախագահը կլինի ինչպես պետության, այնպես էլ կառավարության ղեկավարը:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Տեղական

Սկիզբը էջ 1

[illegible]

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Խորհրդարանը քննարկում է սեփականաշնորհման կառավարական ծրագիրը

[illegible]

ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հրանտ Մարգարյան. «Սա կործանում է իմ անցյալը եւ ոչ թե ապագան»

[illegible]

[illegible]

ՄԱՄՈՒԼ

«Գոլոսի» դատը հետաձգվեց

[illegible]

Գ. Մ.

Երեւանի որոշ շրջաններում ջուրը օրական 24 ժամ է

ԵՐԵՎԱՆ, 10 ՕԳՈՍՏՈՍ, ՍՆԱՐՓ. [illegible]

Շնորհակալություն, պարոն Պողոսյան

[illegible]

ՏՆՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ

Վ. Ասիրյանց. Երկաթգծին 1 մլրդ 200 մլն դրամ պարտքը պետք է մարել

[illegible]

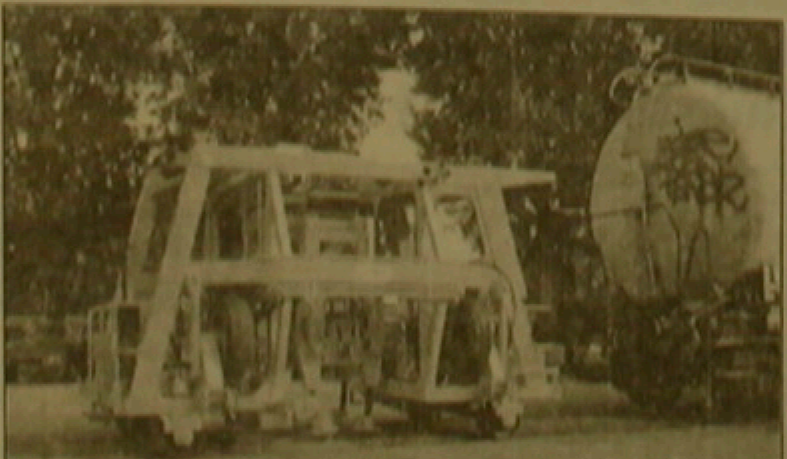

[illegible]

Ուշադրություն

Ի գիտություն մամուլի, ռադիոյի եւ հեռուստատեսության խմբագրությունների եւ լրագրողների հայտնում ենք, որ «Ազգ» թերթից նյութերի եւ լուսանկարների ամբողջական թե մասնակի, համառոտ թե բառացի արտատպման կամ հեռարձակման դեպքում հղումը թերթին պարտադիր է:

ԼԻԲԵՐԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ

[illegible]

Երեւան 375010, Հանրապետության 47

ֆաքս 562941, AT&T (7 8852) 151065,

e-mail INTERNET azg@arminco.com

Գլխավոր խմբագիր

ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635

Խմբագրի տեղակալ

[illegible] / հեռ. 529221

Տնօրեն

[illegible] / 562863

A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841

Apple Macintosh

LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER

Editor

H. AVEDIKIAN / phone: 521635

47 Hanrapetoutian st.

Yerevan, Armenia 375010

digitised by A.R.A.R.@

Ազգ

[illegible]

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Սահմանադրությունն այսօր ուժի մե՞ջ է

[illegible]

[illegible]

ԳՈՐԾՈՒՂՈՒՄ ԻՋԵՎԱՆ

Կաքիլ, որի մեջ «ծովի» տեղատվությունն է

Իջևանի փայտը արտահանվում է Իրա՞ն

[illegible]

[illegible]

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ

Երեխաներին ուսուցիչներից պաշտպանելու մտահոգությամբ

[illegible]

[illegible]

ԲԱՐԵՎԸ

Աչքդ քնեցիր, զերեզմանից տերը չես

[illegible]

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Ազգային ժողով

[illegible]

ՄԵԿՆԱԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Պառլամենտի հանգստը ո՞րն է

[illegible]

ԱԳՐՈԱՐԴՅՈՒՆ

Հողածածկի ուսումնասիրման խնդիրը տնտեսության զարգացման հիմքերից է

[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

ԱԺՄ

Միջազգային

ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

Յան Կեժուն. «Թայվանը Չինաստանի անբաժանելի մասն է»

Սկիզբը էջ 1

Անկայուն աճերը գյուղատնտեսության մեջ աճել է 3,5 տոկոսով, իսկ արդյունաբերության մեջ՝ 18 տոկոսով:

Անցած տարի արտահանման և ներմուծման ընդհանուր ծավալը կազմել է 236,7 մլրդ ԱՄՆ դոլար: Իսկ արտասահմանյան ներդրումների իրական ծավալը գերազանցել է 33 մլրդ ԱՄՆ դոլարը: Այս տարվա 6 ամիսների ընդհանուր տվյալները նույնպես ցույց են տալիս դրական արդյունքներ համաշխարհային տնտեսության մեջ: Շարունակվում է քաղաքացիների և գյուղացիների կյանքի բարելավումը: Քաղաքային բնակչի միջին եկամուտը մեկ մարդու հաշվարկով կազմել է 1220 յուան, իսկ գյուղական բնակչինը 379 յուան: Բայց միաժամանակ կան նաև խնդիրներ և դժվարություններ: Այժմ է զսպում գների աճը, որը անցած տարի կազմել է 21,7 տոկոս: Սննդամթերքի գնի աճն այդ թվում կազմել է 13 տոկոս: Այնուհետև, մի շարք պետական ձեռնարկություններում չի բավարարվում աշխատանքային արտադրությունը: Դրան խանգարում է անցյալի բեռը: Սարքավորումները հին են, տեխնիկան և տեխնոլոգիան հնացած: Կառավարումը ճկուն չի իրականացվում: Կառավարման կարգավորումները դանդաղ են ընթանում: Բավականին դժվար է դասավորել արտաքին տնտեսական գործունեությունը: Չինաստանն այսօր անցնում է ազատականացման շուկայական տնտեսության, և այդ անցման շրջանում պետական ձեռնարկություններից շատերը զգում են դժվարություններ: Բացի այդ, Չինաստանի որոշ շրջաններում դեռ վիճակում է հասարակական անվտանգությունը: Մենք արդեն միջոցներ ենք ձեռնարկել դրանք հաղթահարելու ուղղությամբ: Չի կարելի ասել նաև, որ արժեքավոր այն չափված են այլևայլ եղանակներ, ինչպիսիններից է կոռուպցիան: Մեր կառավարությունն ու կուսակցությունը մեծ ուշադրություն են դարձնում այդպիսի բացասական երևույթների դեմ պայքարին: Մենք չենք բացվում և պայքար ենք տանում դրանց դեմ միասին:

— Ինչպիսի՞ն է Չինաստանի պետական հայեցակարգը Թայվանի նկատմամբ:

— Թայվանը գտնվում է Չինաստանի հարավ-արևելքում: Թայվանը դարեր ի վեր եղել է Չինաստանի տարածքի անբաժանելի մասը: Դա պատմական փաստ է, որը ոչ ոք չի կարող փոխել: Թայվանի նկատմամբ Չինաստանի ինքնիշխանությունը հաստատվել է 1943 թ. Կահիրեի և 1945 թ. Պոտսդամի հռչակագրերով: Աշխարհի 160 երկրներ դիվանագիտական հարաբերություններ են հաստատել ՉԺՀ-ի հետ, սկսած 1949 թ. նրա կազմավորումից: Այդ երկրներն ընդունում են, որ աշխարհում գոյություն ունի միայն Չինաստան, իսկ Թայվանն ընդամենը նրա մի մասն է: Չինաստանի կառավարությունը միակ օրինական կառավարությունն է, որը ներկայացնում է ողջ ՉԺՀ-ն: Թայվանի հարցի լուծման Չինաստանի կառավարության հիմնական կուրսը հետևյալն է. այդ խնդրի լուծումը պետք է իրականացվի Չինաստանի միավորմամբ, որը ոչ չինացի ժողովրդի ամենատար ամենհույսերն է: Նախ, խաղաղ միավորում, ապա մեկ պետություն և երկու համակարգ: Այդ կուրսի հիմնական դրույթներն են:

Առաջին, աշխարհում կա մեկ Չինաստան: Թայվանը Չինաստանի անբաժանելի մասն է: Կենտրոնական կառավարությունը գտնվում է Պեկինում: Դա միջազգային հանրության կողմից ընդունված փաստ է, որ նախապայման է Թայվանի հարցի լուծման համար: Չինաստանի կառավարությունը կտրուկ հանդես է գալիս բոլոր այն հայտարարությունների և գործողությունների դեմ, որոնք ուղղված են Չինաստանի ինքնիշխանության և նրա տարածքային ամբողջականության խախտման դեմ, ինչպես նաև «երկու Չինաստան» («Մեկ Չինաստան և մեկ Թայվան») և «մեկ պետություն և երկու կառավարություններ» հայտարարությունների դեմ: Չինական կառավարությունը հանդես է գալիս նաև ուժերի կողմից կատարվող այն բոլոր քայլերի և գործողությունների դեմ, որոնցով Թայվանը դառնա «անկախ»: Միևնույն, բոլոր չինացիները, որոնք ապրում են և մայրցամաքային Չինաստանում, և Թայվանում, հանդես են գալիս երկրի միավորման համար: Թայվանի կարգավիճակը Չինաստանի անբաժանելի մաս լինելն է և որևէ չի կարող խոսք անգամ լինել անկախության կամ ինքնորոշման մասին: Երկրորդ, միավորումից հետո երկու համակարգերի համակեցությունն այն է, որ մայրցամաքային մասում և Թայվանում կպահպանվեն սոցիալիստական և կապիտալիստական համակարգերը: Այդ համակարգերը կլինեն երկար ժամանակ երկու համակարգեր կողքկողքի համատեղ: Մեկը մյուսին չի կլանի: Այս սկզբունքը հիմնված է Թայվանում գոյություն ունեցող իրականության և նրա հայրենակիցների շահերի պաշտպանման վրա: Դա կլինի կարևոր նախանձելություն և Չինաստանի պետական կառուցվածքի գլխավոր յուրահատկությունը նրա միավորումից հետո: Միավորման ժամանակ, Թայվանի տեղական տնտեսական կառուցվածքը չի փոփոխվի: Երրորդ դրույթն այն է, որ Թայվանին կտրվի բարձր կարգի ինքնավարություն Չինաստանի հատուկ շրջանի կարգավիճակով: Նա կպահպանի դատական իշխանությունը և շրջաններից, կունենա վարչական, ինքնուրույն դատական իշխանություններ, ինչպես նաև վերջնական դատական ատյանի իրավունք: Թայվանն կկարողանա կառավարել իր կուսակցական, վարչական, զինվորական, տնտեսական ու ֆինանսական գործերը: Թայվանը կարող է ունենալ սեփական բանակ, այլ սակայն մայրցամաքային մասն այնտեղ չի ուղարկի ոչ զինվորական, ոչ էլ վարչական անձնակազմ: Միավորումից հետո Թայվանի տարբեր շրջանների ներկայացուցիչները կարող են պաշտոններ զբաղեցնել Չինաստանի պետական կենտրոնական մարմիններում և մասնակցել պետական կառավարմանը:

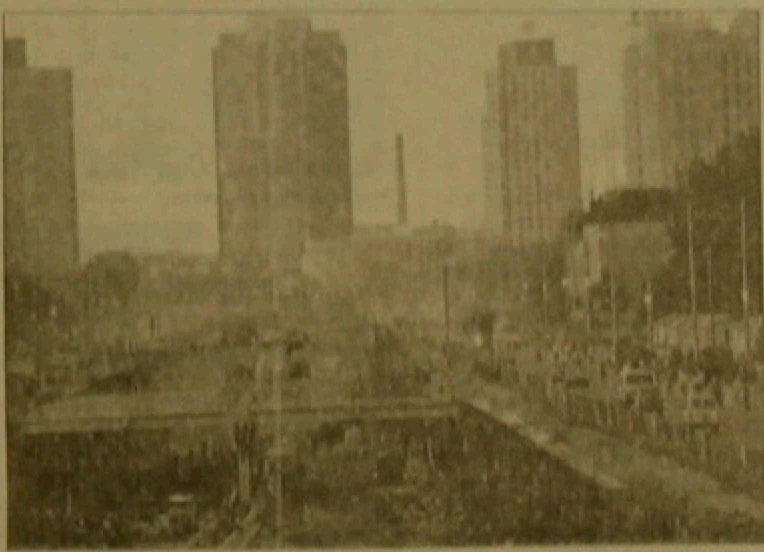

Չորրորդ, խաղաղ բանակցություններ: Միավորման խաղաղ ճանապարհով հասնելու ձևերը, միջոցով լուծում են այն բոլոր չինացի ժողովրդի ընդհանուր կամքն է: Երկու կողմերն էլ չինացիներ են: Եթե խաղաղ միջոցներով վերականգնվեն Չինաստանի ինքնիշխանությունը ու տարածքային ամբողջականությունը, դա ավելի ցանկալի կլինի ամբողջ չին ժողովրդի համար: Խաղաղ միավորման կողմի համախմբել բոլոր չինացիներին, կնպաստի Թայվանի տնտեսական զարգացմանը և կենտրոնական Չինաստանի բարգավաճմանը ու հզորացմանը:

Բոլոր հարցերը կարելի է քննարկել միայն մեկ Չինաստանի նախապայմանով: Չինաստանի կառավարությունը հանդես է գալիս այն բանի օգտին, որ նախևառաջ երկու կողմերը փոխադարձ հաղորդակցության, փոխանակման և փոխըմբռնման միջոցով հասնեն տնտեսական համագործակցության և զարգացման, փոխադարձ շահավետ հարաբերությունների ու առևտրական կապերի ընդլայնման: Այս հարցերը կարող են դառնալ երկու կողմի միջև փոխադարձ վստահության հիմք:

Առանձնահատուկ, անհրաժեշտ է նշել, որ Չինաստանը ոչ մի դեպքում չի հրաժարվում ուժի կիրառման հնարավորությունից, ինչը ուղղված է ոչ թե Թայվանի հայրենակիցների, այլ օտարերկրյա ուժերի միջամտության և Թայվանի անկախացման փորձերի դեմ: ՉԺՀ-ի կառավարությունը բնավ պատրաստ չէ արտասահմանյան ուժերի միջամտության, որոնք ձգտում են անջատել Թայվանը Չինաստանից: Սա մեր ներքին գործն է:

Թայվանի հարցը Չինաստանի ներքին գործն է և առաջացել է քաղաքացիական կռվի հետևանքով, որը երկար ժամանակ անհամաձայնություն է ստեղծում Չինաստանի և ԱՄՆ-ի հարաբերություններում: Այս հարցը կարող է լուծվել միայն չինացիների կողմից՝ առանց արտաքին միջամտության: Մի շարք երկրներ առաջ քաշած այդպես կոչված երկրների համագործակցության բանաձևի նման խաղերի հիմնավորման շրջանակ և մնաց անփոփոխ:

Այս տարի, երբ նշվում է ԱՄԿ-ի կազմավորման 50-ամյակը, Թայվանի իշխանությունները, օգտվելով այդ առիթից, անտեսելով ընդհանուր ազգային շահերը, գրավում են «երկու Չինաստանների» ստեղծմանը, փորձելով մտնել ԱՄԿ-ի մեջ՝ 2758 բանաձևը և կրկին բարձրացնել այսպես կոչված կրկնակի ներկայացուցչության հարցը, որն արդեն հանվել էր օրակարգից: Այս բոլոր փաստերը ցույց են տալիս, որ նրանք դեմ են ԱՄԿ-ի բանաձևի դրույթին և ԱՄԿ-ի անդամների արժանապատվությանը: Դրանցով փորձ է արվում խոչընդոտել Չինաստանի միավորման մեծ գործին: Թայվանի իշխանությունները առանց ամոթի ներդրում են մեծ գումարներ և դիմում «դրամի դիվանագիտության»: Նրանք որոշ ազդեցիկ զանգվածներ են ստեղծել մի շարք երկրներում Թայվանի հետ պաշտոնական հարաբերություններ հաստատելու: ՉԺՀ-ի հետ հարաբերությունները խզելու պայմանով: Թայվանի իշխանությունների այդ քայլերը հաստատում են ԱՄԿ-ի անդամ պետությունների, ինչպես նաև 1 միլիարդ 200 միլիոնանոց Չինաստանի ժողովրդի, ներառյալ Թայվանի հայրենակիցների, վճռական բողոքները: Վերջերս Թայվանի այսպես կոչված նախագահ Լի Դենհուեյի ԱՄՆ կատարած մասնավոր այցը ժամանակ խաթարվեց և Թայվանի անկախության: Այս կապակցությամբ մենք լուրջ բողոք ենք ներկայացրել, և Չինաստանի ամբողջ ժողովուրդը, այդ թվում նաև Թայվանի բնակիչները լրջորեն դատապարտեցին այդ քայլը:

Ինչպես որ, խաղաղ միավորման ամբողջ չին ժողովրդի կամքն է: Այդ կուրսին հետևելով, Չինաստանի կառավարությունն ու ժողովուրդը կշարունակեն բոլոր ջանքերը գործադրել պետական ինքնիշխանության և տարածքային ամբողջականության պաշտպանության համար և անտարբեր չեն մնա Չինաստանի պառակտման և Թայվանի մի մասում մեծ գործի խոչընդոտման բոլոր փորձերի հանդեպ: Հույս ունենք, որ դա փոխըմբռնման և աջակցության կարժանանա աշխարհի բոլոր երկրների կառավարությունների և ժողովուրդների կողմից: Մենք նաև երախտապարտ ենք Հայաստանի կառավարության դիրքորոշման համար, որը ճանաչում է միայն մեկ Չինաստան և պաշտոնական հարաբերություններ չի հաստատում Թայվանի հետ:

ՏԱՐԱԾՔ

Վելայաթի-Ալիև հանդիպում Ալմա Աթայում

Ինչպես հայտնում է Իրանի ռադիոն, օգոստոսի 9-ին Ալմա Աթայում հանդիպում կայացավ Իրանի արտաքին գործոց նախարար Վելայաթիի և Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիևի միջև: Հանդիպման ընթացքում քննարկվեցին երկու երկրների միջև համագործակցման, փոխհարաբերությունների ընդլայնման և տարածաշրջանի խնդիրների հետ կապված հարցեր: Ալիևը, անդրադառնալով տարածաշրջանում Իրանի ունեցած հեշտարավական խաղաղասիրական դերին, բարձր գնահատեց միջնորդային առաքելությամբ Իրանի դերը Ղարաբաղի խնդրի կարգավորման գործում: Նա հայտնեց, որ Բաքուն խաղաղության է Իրանի տնտեսական, հասարակական և ռազմավարական ներգրավվածությանը և Ադրբեջանի կառավարության նպատակն է ընդլայնել Իրանի հետ փոխհարաբերությունները, ավելացնելով, թե Իրանը առաջին երկիրն է, որ պաշտոնապես ճանաչել է Ադրբեջանի Հանրապետությունը, և որ Ադրբեջանը երբեք չի մոռանա նրա ցույց տված օգնությունը: Իր հերթին Վելայաթին ընդգծեց, որ Իրանը շարունակում է անխախտված հավատարմություններին իր օգնությունը ցույց տալ Աղա նշելով երկու ժողովուրդների մշակույթի և պատմության միասնությունը առաջ, որ Իրանի և Ադրբեջանի միջև փոխհարաբերությունների զարգացման և համագործակցության համար անհրաժեշտ է հաղթահարել ստեղծված տարաձայնությունները: Ա.Գ.

Թուրք-բելառուս գործակցություն

Օգոստոսի 6-ին Բելառուսի մայրաքաղաք ժամանեց Թուրքիայի արտգործնախարար Էրդալ Ինյոնյուն: Բելառուսի արտգործնախարարությունում երկու երկրների արտաքին գերատեսչությունների ղեկավարները քննարկեցին երկկողմ հարաբերությունների բարելավման ու զարգացման խնդիրները: Ինչպես հայտնի է, անցյալ տարի Մինսկում բարձրաստիճան պատվիրակության երկու աշխատակիցների միջև «անբարեհույս անձանց» երկրից վտարելու հետ երկու երկրների միջև հարաբերությունները սառել էին: Օգոստոսի 7-ին բարեկամական պատվիրակությունը մասնակցել սակայն խմբերի բաժանվելով առանձին նախարարությունների ներկայացուցիչների հետ սկսեց աշխատանքային հանդիպումները: Է. Ինյոնյուին ընդունեց Բելառուսի վարչապետ Չիգիրը: Օգոստոսի 8-ին, մանրակրկիտ ճշտումներից ու ճշգրտումներից հետո ստորագրվեցին Թուրքիայի և Բելառուսի միջև օդագնացության բնագավառում համագործակցելու, զամախային հաղորդակցության, տարանցիկ փոխադրումների և փոխանակման առևտրի վերաբերյալ համաձայնագրեր: Պատրաստվեց Թուրքիայի և Բելառուսի միջև բարեկամության ու համագործակցության վերաբերյալ համաձայնագրի նախագիծ, որը մոտ ապագայում կստորագրեն երկու երկրների նախագահները: Վերջում արտգործնախարար Է. Ինյոնյուին ընդունեց Բելառուսի նախագահ Լուկաշենկոն: Նույն օրը՝ օգոստոսի 8-ին բարեկամական պատվիրակությունը վերադարձավ Անկարա:

Հունիսը՝ «հաղթանակի» տոնը

Թուրքական հեռուստատեսությունը հաղորդում է, որ Իրանա-իրաքյան պատերազմի ավարտման 7-րդ տարեդարձի առթիվ օգոստոսի 8-ին Իրանի հեռուստատեսությունը եկել է ունեցել և «հաղթանակի տոնի» կապակցությամբ ժողովրդին շնորհավորել է Իրանի պետության ղեկավար Սաղդամ Հուսեյնը: Սաղդամը բազմաթիվ հարցերի հետ միասին անդրադարձել է նաև Իրաք-Իրան հարաբերությունների բարելավման, Իրաքի նկատմամբ շարունակվող տնտեսական էմբարգոյի վերացման անհրաժեշտության, Իրաք-Քուվեյթ հարաբերությունների բարելավման հեռանկարների, Թուրքիայի տարածքում և Կուվեյթային Իրաքում «բազմազգ ուժերի» ներկայության հետ կապված խնդիրներին: Վ.Ջ.

Մշակույթ

Անժխտելի է, որ Հայաստանը խորհրդային ժամանակաշրջանում կրթության, գիտության եւ արվեստների բնագավառներում անհամեմատ վերելք ապրեց: Մեծ առաջընթաց ունեցավ նաեւ երաժշտամանկավարժական միտքը:

Առաջին անգամ Հայաստանում ստեղծվել է երեխաների երաժշտական դաստիարակության ուսումնամեթոդական համալիր՝ դասագրեր, մեթոդական ձեռնարկներ, երաժշտական ստեղծագործություններով, մեծ վարդապետ ուսուցչի դասագրքի հրատարակումով: Սա նշանակում է, որ գոնե առաջին փուլում երաժշտական կրթությունը պետք է միացվի (չառանձնացվի) մայրենի ընթերցանությանը եւ կազմի մեկ առարկա՝ աներգություն (ռեչիտացիա), որտեղ հենց սկզբից մանուկները, հայերեն խոսքի ճիշտ շեշտադրությամբ բաղադրված, ընկնեն ազգային մեղեդային մտածողության հունի մեջ»:

Փորձենք մեկնաբանել մեր մտորումները «Աներգություն» չի առնվում «Երաժշտություն» առարկայի հաշվին:

Իսկ ի՞նչ է նշանակում «Հայերեն ճիշտ շեշտադրությամբ բաղադրված ընկնել ազգային մեղեդային մտածողության հունի մեջ»: Չեմ պատկերացնում, թե «ճիշտ շեշտադրությամբ բաղադրված» ինչպե՞ս կարող է մեղեդային մտածողություն զարգանալ: Իսկ ի՞նչ ենք հասկանում մեղեդային մտածողություն ասելով: «Մեղեդային մտածողությունը լսողական պատկերա-

Ո՞ւմ դիմի երեխան, որ փրկվի անիմաստ, վտանգավոր գիտափորձից

Որտե՞ղ վիճարկել Կոմիտասի «գրած» երաժշտության դասագիրքը

Երաժշտությունը մարդու ամենասիրած արվեստներից մեկն է, նրա կյանքի անբաժան ուղեկիցը: Մեր օրերում հայտնվում են մարդիկ, ովքեր բարեփոխումների տենդով ոգեւորված արհեստականորեն բարդացնում են եւ անտեսում մեզ մոտ երեխաների երաժշտական դաստիարակության գործում տարիների ընթացքում ձեռք բերած արժեքները:

թյունների խրեստոմատիաներ, ֆոնոխրեստոմատիաներ, դիտողական մի շարք պարագաներ եւ այլն: Երաժշտական դաստիարակության գործընթացը դրվել է որակական նոր մակարդակի վրա: Պատահական չէ, որ վերջերս ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի շրջանակներում գործող կենսագրությունների ուսումնասիրման ամերիկյան միջազգային ինստիտուտի կողմից Հայաստանում երեխաների երաժշտական դաստիարակության ասպարեզում ձեռքբերումները միջազգային ճանաչման արժանացան: Տողերիս հեղինակն արժանացավ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի 1994 թ. «Տարվա նշանավոր մարդը» պատվավոր տիտղոսին:

Յուրաքանչյուր ժամանակաշրջան (մանավանդ հեղաշրջման բնույթի) առաջ է քաշում բարեփոխման իր պահանջները, հաճախ բարդ ու հակասական: Սակայն ամեն բարեփոխման հիմքում պետք է դրված լինի անցյալի ձեռքբերումներից լավագույնը: Կատարվածը չտեսնելը կամ չգնահատելը միայն վնաս կբերի այսօրվա նոր գործընթացին եւ գալիքին:

Սրանից պատկերացում կազմելու համար մեջբերենք ՀՀ լուսավորության նախարարի նախկին տեղակալ Աշոտ Բլեյանի (համահեղինակ՝ Ա. Սահակյան) ղեկավարությամբ ստեղծված «Հանրակրթության բարեփոխման ուղենիշները» նախագծի այն մասը, որտեղ մանուկների երաժշտական դաստիարակության վերաբերյալ գրված է. «Գեղարվեստական կրթության բնագավառում հանիրավի անտեսված ու մնացորդային վերաբերմունքի արժանացած առարկայի՝ երաժշտության ուսուցումը առաջին եւ երկրորդ փուլերում դիտվում է որպես մանուկների երաժշտական ունակությունների բացահայտման գործընթաց, որի վրա կհենվի երաժշտական ավագ դպրոցը: Սա, իհարկե, չի բացառում մեր կրթական ավանդույթի մեջ արդեն տեղ գտած հատուկ ավագ դպրոցի գոյությունը կրթաստիճանային առաջին փուլից սկսած. բեկում հանրակրթականի նման այն եւս զգում է բարեփոխման կարիք: Իսկ բարեփոխումը երաժշտական կրթության մեջ առաջին հերթին պետք է արտահայտվի ուսուցման կոմիտասյան սկզբունք-

ումները վերոհիշյալ շարադրանքի վերաբերյալ: Մի կողմ թողնենք շարադրանքի խրթին, երբեմն անհասկանալի ոճը:

Հանրակրթական դպրոցում երաժշտությունը ուսումնասիրվում է որպես զգայական արվեստ, որը ստեղծվել է մարդու կողմից եւ նպատակ ունի զարգացնել մարդու հոգեկան աշխարհը, գեղեցիկը զգալու, այն ընկալելու եւ վերարտադրելու ընդունակությունները: Այս առումով, «Ուսուցում-դաստիարակում» մանկավարժական միասնական համակարգում, հանրակրթական դպրոցում շեշտը պետք է դնել դաստիարակության վրա եւ ոչ թե երաժշտական կրթության, ինչպես գրված է «Ուղենիշներում»: Ուղղակի պետք է ասել երաժշտական դաստիարակություն:

Կոմիտասը հետեւողականորեն նկատել էր «Զգուշությամբ եւ երկյուղածությամբ մոտեցեք դաստիարակության գործին, խիստ փափուկ պատվանդան մըն է ձեռքդ: Դաստիարակելու կոչված եք սերունդ մը, որ ապագա ազգն է: Մեկ սխալ ուղղությամբ ազգ մը կխորտակեք վերջը»: Դմիտրի Կաբալեւսկու երաժշտական դաստիարակության նոր համակարգի բնաբանը Վ. Սուխոմլինսկու խոսքերն են. «Երաժշտական դաստիարակությունը ոչ թե երաժշտի դաստիարակությունն է, այլ նախ եւ առաջ մարդու դաստիարակությունը»: Այդպես է երաժշտական դաստիարակության դրվածքը առաջավոր երկրներում:

Ըստ «Ուղենիշների» հեղինակների, տարրական դասարաններից հանվում է «Երաժշտություն» առարկան եւ միացվում մայրենի ընթերցանությանը, անվանվում աներգություն (ռեչիտացիա): Ակնհայտ է, որքան մանուկը վաղ տարիքում սկսի զբաղվել երաժշտությամբ (եւ ոչ միայն երաժշտությամբ), այնքան առավել եւ արդյունավետ կընթանա նրա մտավոր զարգացումը:

Հավանաբար պարոն Բլեյանը իմանալով, որ արտասահմանյան որոշ երկրներում երաժշտությունը ուսումնասիրվում է մայրենի լեզվի ուսուցման հետ միասին, ցանկացել է «նմանվել նրանց»: Քաջատեղյակ լինելով երեխաների երաժշտական դաստիարակության համաշխարհային փորձին, կարող եմ հավաստել, որ այդ երկրների դը-

ցումների, լսողական եւ ռիթմական զգացողության, երեւակայության, հույզերի համալիր արտահայտությունն է, որոնք առաջանում են երաժշտությամբ զբաղվելու ընթացքում»: Այսօրվա երաժշտության դասը այդ նպատակն է հետապնդում եւ տարբերվում նախկին «Երգեցողության» դասից:

Երեխան պետք է զբաղվի երաժշտական բազմատեսակ գործունեությամբ՝ երգի, ունկնդրի, կատարի երաժշտառիթմական շարժումներ, ստեղծագործի, նվագի: Սրանք են երեխաների երաժշտական դաստիարակության արդի պահանջները: Երաժշտության միացումը մայրենի ընթերցանությանը նշանակում է երեխաներին զրկել ոչ միայն երաժշտական, այլ ընդհանրապես համակողմանի զարգացումից:

Այսօր խոսել «ուսուցման կոմիտասյան սկզբունքների» մասին եւ կատարել բոլորովին այլ բան, նշանակում է ժողովրդին մոլորության մեջ գցել, զբաղվել աճպարարությամբ:

Անտեղյակությունը հասել է այն աստիճանի, որ «Ուղենիշների» հեղինակները ցանկանում են, որ հրատարակվի մեծ վարդապետ ուսուցչի դասագիրքը:

Պարոն Բլեյան, մասնագետի իրավունքով եւ լավատեղյակությամբ հայտնում եմ Ձեզ, որ Կոմիտասը երաժշտության դասագիրք չի գրել: Իսկ եթե Դուք կարող եք այն գտնել եւ հրատարակել, ես հրապարակավ ներողություն կխնդրեմ, իսկ հայ ժողովուրդը Ձեզ երախտապարտ կլինի: «Հանրակրթության բարեփոխման ուղենիշները» ստեղծելիս ո՞ւմ հետ եք խորհրդակցել: Եթե հիշողությունս չի դավաճանում, խորհրդային ժամանակներում նման լուրջ գործով զբաղվում էին գիտակ, բանիմաց մասնագետներ եւ ինստիտուտներ: Իսկ ո՞վ են այն մասնագետ-ուսուցիչները, որոնք պետք է «աներգություն» առարկան դասավանդեն:

ՅՈՒՐԻ ՅՈՒԶԲԱՇՅԱՆ,
Պրոֆեսոր, Խ. Աբովյանի անվան հայկական մանկավարժական ինստիտուտի գեղարվեստական դաստիարակության ֆակուլտետի դեկան

Ստեղծված է հայ գաղութի պատմությանը վերաբերող արխիվ

Վերջին մի քանի ամիսների ընթացքում Լոս Անջելեսի հանրային գրադարանը սկսել է մի ծրագիր, որը նպատակ ունի ստեղծել Հարավային Կալիֆորնիայի հայ գաղութին առնչվող փաստաթղթեր, հիշատակարաններ, եկեղեցական գրառումներ, անձնական լուսանկարներ եւ ընտանեկան ալբոմներ: Այս ծրագրի իրականացմանն աջակցելու խնդրանքով գրադարանը դիմել է Կալիֆորնիայի նահանգի այն հայերին, որոնք ունեն նման ընտանեկան մասունքներ՝ դրանք նորաստեղծ գրադարանային հավաքածուին տրամադրելու նպատակով: Ծրագրի իրականացման դեպքում ամերիկահայ գաղութին առնչվող արխիվային նյութերին ծանոթանալու հնարավորություն կունենան ոչ միայն ամերիկահայերը, այլեւ հայագիտությամբ զբաղվող այլազգի գիտնականներն ու պատմաբանները:

Փաաս

ՓՈԽԱՆԱԿՈՒՄ ԵՄ
Կոմիտասի պող. Բարեկենդում գտնվող 3 սենյականոց բնակարանս 2-ի եւ 1-ի հետ:
Զանգահարել 25-01-59:

ԹԱՏՐՈՆ

«Քաջ Նազարը» սիրել տվեց հայոց լեզուն սիրել

Մարիոնետների թատրոնը բազմաթիվ ծրագրեր ունի, որոնք հետաքրքրում են նաեւ դրսի աշխարհին

Վերջերս Երեւանի մարիոնետների թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Մնացական Փիլոյանը ՀԲԸ Միության Մարսելի մասնաճյուղի ատենապետ Ժան Մելքոնյանի հրավերով Մարսելում էր, որտեղ բեմադրեց Հովհաննես Թումանյանի «Քաջ Նազարը»: Ներկայացման տիկնիկները տարվել էին Երեւանից եւ բեմադրության հետ առնչվող նվեր եղան երեխաների համար: Պարոն Փիլոյանի ասելով, բեմադրությունն իրականություն դարձավ ոչ միայն հայ, այլեւ ֆրանսիացի, նաեւ ավստրիացի երեխաների ուժերով: Ճիշտ է, լեզվի չիմացություն կար, նույնիսկ հայ երեխաներն էլ, որոնց հաղորդակցման լեզուն հիմնականում ֆրանսերենն է, դժվարանում էին, բայց «Քաջ Նազար» խաղալու «գայթակղությունն» այնքան մեծ էր, որ կարճ ժամանակահատվածում բեմադրությունը կայացավ եւ շահեց բազմաթիվ հանդիսատեսների ուրախ արձագանքը: Կարեւոր մի բան էլ. «Քաջ Նազարը» սիրել տվեց հայոց լեզուն: «Երեխաների խնդրանքով, հայերեն մի քանի երգ, այդ թվում՝ մեզ համար սիրելի դարձած «Թզուկի երգը» սովորեցրի», պատմում է պարոն Փիլոյանը: «Քաջ Նազարի» փորձերը ցույց տվեցին, որ ֆրանսահայ երեխաների մեջ հայկական միջավայրի հանդեպ մեծ կարոտ կա: Թատրոնի ղեկավարի պատրաստակամության շնորհիվ պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել, որ ամեն տարի կամ ֆրանսահայ երեխաները գան Հայրենի Դիլիջանի, Ծաղկաձորի, Հանքավանի ճամբարներում հանգստանալու, կամ հայաստանցիները հրավիրվեն Մարսելի մոտ գտնվող Վարս անդորրավետ գյուղաքաղաքի ճամբար:

Ինչ վերաբերում է Երեւանի մարիոնետների թատրոնին, ապա այն վերջերս է վերադարձել Վարդենիս եւ սահմանամերձ գյուղեր հյուրախաղերից, որտեղ 10-12 անգամ ներկայացրել է Վ. Օռլովի «Ոսկե ձուկիկը» (բեմադրությունը՝ Նունե Զրբաշյանի) եւ Երվանդ Մանարյանի «Երեք խոզուկը» (բեմադրությունը՝ Մնացական Փիլոյանի): Այսօր թատերախումբն աշխատում է «Ռոմեո եւ Ջուլիետի» վրա, որը սեպտեմբերի 15-ին կհանձնվի հանդիսատեսի դատին: Աշնանը Մարիոնետների թատրոնը հյուրախաղերի կմեկնի Անգլիա եւ Գերմանիա: Գերմանիայի տիկնիկային թատրոնների միության նախագահը, տեսնելով Ստեփան Լուսիկյանի եւ Մնացական Փիլոյանի «Փարաջանով» ներկայացումը, շահագրգռություն է ցույց տվել Բոխում քաղաքում կազմակերպել դրա ցուցադրումը: Պարոն Փիլոյանը նշեց, որ Փարաջանով երեւույթի հանդեպ մեծ սերն ու հարգանքը պատճառ դարձան նաեւ ֆրանսիացիների հրավերին. այս անգամ թատրոնի հիշյալ ներկայացումը Ֆրանսիա հրավիրված Փարաջանովի տուն-թանգարանի «լուռ» ներկայությանը իր լրացումը կբերի՝ շարժվող տիկնիկների քաղուն գույների ու մեղեդիների միջոցով:

Ա. Հ.

ՔԱՆԴԱԿԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ

Բրանկուշիի քանդակները վերանորոգվում են հայրենիքում

Հանրահայտ Կոնստանտին Բրանկուշիի մոնումենտալ քանդակները Ռումինիայում տարիներ ժամանակին կոմունիստների գործի դրված բազմաթիվ ջանքերին, դրանք համառորեն կանգուն են, եւ այսօր, արտասովոր քանդակագործության վարպետի մահվանից 38 տարիներ անց նոր կյանք են ստանում: Ամռան ընթացքում մասնագետները վերանորոգում են Բրանկուշիի ժառանգությունից երեք ամենամեծ քանդակները, որոնք նա ստեղծել է 1938-ին առաջին համաշխարհային պատերազմի օրերին, Տարգուջիու քաղաքի մարտերում զոհված ռումինացի զինվորների հիշատակը հավերժացնելու նպատակով, հաղորդում է «Թեհրան Թայմզ» թերթը հենվելով Ասոշիեյթեդ Պրես գործակալության տեղեկությունների վրա: Երեք քանդակները, որոնց նա անվանել է «Լռության սեղանը», «Համբույրի դուռը» եւ «Անվերջ սյունը», տարիների ընթացքում անուշադրության մատնվելով քայքայման են ենթարկվել: «Կոմունիստների համար անհասկանալի են եղել դրանցում ներդրված խոր փիլիսոփայական եւ հոգեբանական իմաստները եւ նրանք, ձեռքին կալված լարերով, այնուհետեւ նաեւ տրակտորներով բազմիցս փորձել են տապալել այդ արձանները, բայց միայն կարողացել են մի փոքր շեղել դրանք: Այժմ նրանք պետք է զգեն իրենց նախկին տեսքը», ասում է Կոնստանտին Բրանկուշիի անվան միջազգային հաստատության տնօրեն Ռադու Վարիան: Նրա կառավարությունը ծրագրել է ոչ միայն վերանորոգելով, այլ նաեւ շրջակայքը բարեկարգելով ուղղել անցյալի սխալները:

«Երբ գրականության մեջ Շեքսպիրն է գլխավորում հանճարներին, իսկ երաժշտության մեջ Բեթհովենը, ապա արվեստում այդ պատվավոր տեղը պատկանում է Բրանկուշիին», ասել է կառավարական վերականգնողական խմբի փոխտնօրեն Ստեֆան Ստայչուլեսկուն: Վերականգնման այս միջոցառումները համընկնում են Փարիզի Ժորժ Պոմպիդու կենտրոնում բացված արվեստագետի առաջին մեծածավալ ցուցահանդեսի հետ, որի մասին «Ազգը» տեղեկացրել է իր հուլիսի 28-ի համարում: Ավելացնենք, որ 103 քանդակներ, 38 գծանկարներ եւ 55 լուսանկարներ պարունակող ցուցահանդեսը Փարիզից հետո կտեղափոխվի Ֆիլադելֆիայի Արվեստի թանգարան, որտեղ այն կգործի հոկտեմբերի 8-ից մինչեւ դեկտեմբերի 31-ը:

Պատրաստեց
ՎԱՀԱՐ ՕՀԱՆՅԱՆԸ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

մարզական

ՈՒԵՖԱ

Լեհական թիմերի առաջարկությունները Արթուր Պետրոսյանին

«Շիրակը» հրավիրում է «Հրազդան» մարզադաշտ

ՍՈՒՐԵՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

Նախորդ համարում գրել էինք, որ մեր թիմը փորձելու կապվել Գյումրիի հետ, իմանալու Լեհաստանում կայացած ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի խաղարկության «Զագլեմբիե»–«Շիրակ» առաջին հանդիպման մանրամասները, սպարդյուն անցան: Եվ ահա նրանց խմբագրության զանգահարեց «Շիրակ» թիմի պետ Սամվել Մանուկյանը և պատմեց հետևյալը. «Լեհական կողմը շատ լավ է ընդունել շիրակցիներին: Թիմը տեղավորվել է հարմարավետ հյուրանոցում: Կազմակերպվել են հյուրասիրություններ: Խաղը տեղի ունեցավ Լյուբինի 35 հազար նստատեղով մարզադաշտում: Հանդիպմանը ներկա էր 18000 հանդիսական: Խաղը վարում էր Ռումինիայի մրցավարական բրիգադը Անդրեյ Բուտենկոյի գլխավորությամբ: Մրցավարությունից դժգոհելու հիմքեր չունենք: Մրցակցությունն անցավ շատ լարված: Առաջին կեսում շիրակցիները առավելություն ունեին և մի քանի անգամ գոլային պահեր ստեղծեցին: Մասնավորապես, Արթուր Պետրոսյանը իր գեղեցիկ խաղով հնարավորություններ ունեցավ գրավելու դարպասը: Սակայն վճռական պահերին վրիպեց: Երկրորդ կեսի սկզբում հրաշքներ գործեց մեր դարպասապահ Արթուր Հովհաննիսյանը, որն իր անձնուրաց խաղով մի քանի անգամ փրկեց վերահաս վտանգից: Չնայած 77-րդ րոպեին երկու զգուշացման համար դաշտից հեռացվեց Հակոբ Արսոյանը, սակայն վերջին 15-20 րոպեներին շիրակցիները կրկին ստեղծեցին նախաձեռնությունը և ճնշում գործադրեցին մրցակցի պաշտպանական գծերի վրա: Մարզիչները և մասնագետները այն կարծիքին էին, որ Արսոյանը լավ հանդես եկավ և զգուշացումները զուտ խաղային էին, որոնք նա ստացավ պայքարի ընթացքում:

Կորցնելով ճշգրտած քանակով այդպես էլ արդյունք չտվեցին, և խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի 0–0: «Շիրակի» գլխավոր մարզիչ Անդրանիկ Ադամյանը իր բոլոր սաներին հիանալի խաղի համար «գերազանց» գնահատեց: Հատկապես վերջում խաղաց Հայաստանի հավաքականի անդամ Արթուր Պետրոսյանը: Լեհական մի քանի թիմերի մարզիչներ խաղից հետո մոտեցան տաղանդավոր ֆուտբոլիստին

Արթուր Պետրոսյանը

և առաջարկեցին պայմանագիր կնքել: Սակայն Արթուրը գիտակցելով, որ այժմ ավելի շատ պետք է «Շիրակին» ու հայկական ֆուտբոլին, առաջարկները մերժեց: «Շիրակի» պաշտպանական և կիսապաշտպանական գծերը Արթուր Պետրոսյանի գլխավորությամբ գերազանց խաղ ցուցադրեցին»: Ցավոք, խաղին չկարողացավ մասնակցել թիմի գլխավոր «ուղեղը» Հարություն Վարդանյանը, որը վնասվածք ուներ: «Զագլեմբիե» թիմի հետ խաղից առաջ «Շիրակը» նոր էր վերադարձել ԱՄՆ կատարած շրջագայությունից, և տղաները փոքր-ինչ հոգնած էին: Ի պատիվ թիմի ղեկավարների պետք է ասել, որ նրանք ամեն ինչ արեցին, որպեսզի կարճ ժամանակում ֆուտբոլիստները վերականգնեն իրենց ուժերը: «Շիրակի» համար մեծ պատիվ է Հայաստանը ներկայացնել միջազգային ասպարեզում, և առաջին հաջող քայլը մեզ ոգևորում է: Մեր թիմի մի քանի խաղացողներ Հայաստանի հավաքականի անդամներ են, և ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի հանդիպումը հիանալի առիթ էր լավագույն ձևով նախապատրաստվելու օգոստոսի 16-ին Երևանում կայանալիք «Եվրոպա-96»-ի առաջնության Հայաստան-Դանիա խաղին: Համոզված եմ, որ «Արարատի» խաղացողների հետ միասին նրանք արժանավորեն կներկայացնեն հայկական ֆուտբոլը:

«Շիրակը» Լեհաստանից ժամանելով Գյումրի, երեկ ժամը 12-ին վերսկսեց իր ակտիվ մարզումները: Ժամանակը շատ քիչ է և հարկավոր է ամենայն լրջությամբ նախապատրաստվել պատասխանատու խաղերին ֆուտբոլիստների փորձի ու կարգ փոխանցելու համար:

«Շիրակ»–«Զագլեմբիե» պատասխան հանդիպումը օգոստոսի 22-ին տեղի է ունենալու Երևանի «Հրազդան» կենտրոնական մարզադաշտում: Շիրակցիները հրավիրում են ֆուտբոլասերներին այդ կարևոր հանդիպմանը և վստահեցնում, որ ամեն ինչ կանեն հաղթանակ տանելու համար:

«Շիրակը» Լեհաստանում հանդես եկավ այսպիսի կազմով.

1. Արթուր Հովհաննիսյան
2. Գագիկ Մարգարյան
3. Սերգեյ Կարապետյան
4. Հակոբ Արսոյան
5. Արտակ Ադամյան
6. Սամվել Նիկոլյան (Հրաչիկ Ավետիսյան)
7. Արթուր Պետրոսյան
8. Հովհաննես Թահմազյան
9. Նիկոլայ Եփրանոսյան (Արամ Թումասյան)
10. Գրիգոր Գրիգորյան
11. Ֆելիքս Խոջոյան

ՇԱԽՄԱՏ

Արտաշես Մինասյանը միանձնյա առաջատար

Շախմատի տղամարդկանց Հայաստանի հանրապետության բարձրագույն խմբի առաջնության 5-րդ տուրում չկայացավ առաջատարներից մեկի՝ գրոսմայստեր Աշոտ Անաստասյանի հանդիպումը ՖԻԴԵ-ի վարպետ Վիգեն Միրումյանի հետ: Բարձր ջերմությունը գրոսմայստերին ստիպել էր անկողին մնալ: Իսկ ահա գրոսմայստեր Արշակ Պետրոսյանը իր հաղթանակները առաջնությունում համառորեն է, ստանդարտ կարճ հանգամանքների հետ, նա ստանում են գավաթ: Այդուհանդերձ, Արշակ Պետրոսյանը աստիճանաբար բարելավում է իր մրցաշարային գործերը: Գյումրեցի միջազգային վարպետ Արա Մինասյանի հետ մրցավեճում Պետրոսյանը, խաղալով սևերով, ակտիվ գործողություններ ծավալեց թագավորի թևում, որ փոխատեղությունից հետո հայտնվել էր մրցակցի արքայի... Սպիտակները խաղացին փոքր-ինչ պասիվ: Նրանց չհաջողվեց հակախաղ կազմակերպել: Դա այն էր, արդեն 25-րդ քայլին նրանց ձին հայտնվեց ծուղակում: Պետրոսյանը իր երկրորդ հաղթանակը տարավ:

Սիցիլիական պաշտպանության հայտնի տարբերակում 15 քայլ կատարեն Արթյանը և գրոսմայստեր Վլադիմիր Հակոբյանը երկար ժամանակ մանևրում էին: Հետո սևերը ստացան երկու փղի առավելություն: Հակոբյանին հաջողվեց զինվոր շահել: Սակայն նավակային վերջնախաղում նյութական այդ առավելությունը բավարար չեղավ հաղթանակի համար: Արձանագրվեց ոչ-ոքի: Ընդհանուր Խաչիկյանը Արմեն Եղիազարյանի հետ մրցավեճի վերջնամասում ստիպված էր ֆիգուրը տալ անցողիկ զինվորի փոխարեն: Եղիազարյանը առաջին հաղթանակը տոնեց:

Ռեթիի սկզբնախաղում գրոսմայստեր Սմբատ Լպուտյանը, որը սևերով խաղում էր միջազգային վարպետ Տիգրան Նալբանդյանի հետ, մանևրային պայքարում ստացավ լավ դիրք: Սակայն տարբեր գույնի փղերի առկայությունը 68-րդ քայլում բերեց ոչ-ոքի արդյունքի:

Գրոսմայստեր Արտաշես Մինասյանը և վարպետ Նորայր Քալանթարյանը խաղարկեցին Կարո-Կանի պաշտպանության սուր տարբերակը: Մինասյանին հաջողվեց բացել դիրքը: Նրա փղերը գնալով մեծ ուժ ստացան: Նույնիսկ այն բանից հետո, երբ սպիտակները հեռացան բազմիցին..., սպիտակների ճնշումը չթուլացավ: Ֆիգուրի գերակշռությամբ գրոսմայստերը իրականացրեց հնարամիտ կոմբինացիա, որի հետևանքով սևերը հայտնվեցին ցուգցվանգում: Այդ հաղթանակով Արտաշես Մինասյանը սկսեց գերազանց արդյունքով միանձնյա գլխավորել մրցաշարային աղյուսակը: Նա 5 հնարավորից վաստակել է 4 միավոր: Վլադիմիր Հակոբյանն ունի 3,5 միավոր: 3-ական միավոր են վաստակել Անաստասյանը (4 հնարավորից), Լպուտյանը և Նալբանդյանը:

[illegible]

ԽՃԱՆԿԱՐ

Երկու ոչ-ոքի

Տիգրան Պետրոսյանի անվան շախմատիստի կենտրոնական տանը շախմատի տղամարդկանց հանրապետության բարձրագույն խմբի առաջնությանը զուգահեռ անցկացվող էդուարդ Մնացականյան-Լիինա Դանիելյան ստուգողական մրցամարտի երկրորդ եւ երրորդ հանդիպումները խաղաղ ելք ունեցան: Միջազգային վարպետ էդուարդ Մնացականյանը առջեւում է 2-1 հաշվով:

Սպորտը բանկերում

Արեւմտյան երկրների բանկերը ուզում են «որսալ» նոր հաճախորդներ: Եւ դա փորձում են անել սպորտի շնորհիվ: Վերջերս Կալիֆորնիա նահանգի Huntington Beach քաղաքի Styles Company բանկը չեկի գրքույկ հրատարակեց թենիսի նախկին չեմպիոնուհի Քրիս էվերտ Լլոյդի դիմանկարով:

Օլաֆ Կոսսի մարդասիրական օգնությունը

Լիլլեհամերի ձմեռային օլիմպիական խաղերի եռակի չեմպիոն նորվեգացի Յոհան Օլաֆ Կոսսը մեծ բարերար է: Նա այցելեց էրիտրեայի մայրաքաղաք Ասմարա՝ իր հետ տանելով 9,5 տոննա մարզական հանդերձանք (հագուստ, կոշիկ, գնդակ...)՝ այս երկրի ծնողազուրկ երեխաներին օգնելու համար: Էրիտրեան մի քանի տարի Եթովպիայի դեմ պատերազմելուց հետո 1993 թ. մայիսի 24-ին տոնեց իր անկախությունը: Դեռ ո՞ւր կլինի Յոհան Օլաֆ Կոսսի հաջորդ ուղևորությունը, միգուցե Հայաստան կամ Արցա՞խ...

ՖԻՖԱ, ԴԱՍԱԿԱՐԳՈՒՄ

Հայաստանը 5 աստիճանով էլ վեր բարձրացավ

ՖԻՖԱ-ն հրապարակեց 1995 թ. հունիսի արդյունքներով ազգային հավաքականների դասակարգման ցուցակը: Առաջատարների թվում փոփոխություններ չկան: Դարձյալ առաջին տեղում է Բրազիլիայի հավաքականը: Ուրախալի է, որ Հայաստանի հավաքականն աստիճանաբար վեր է բարձրանում դասակարգման ցուցակում: Տարեսկզբին մեր թիմը 141-րդ տեղում էր, 1995 թ. մայիսի տվյալներով 8 աստիճանով վեր էր բարձրացել, և ահա 5 աստիճանով նոր առաջխաղացում հունիսյան արդյունքներով: Եթե ուսումնասիրում ենք դասակարգման ցուցակը, մեր հավաքականը շատ երկրներից ժամանակի ընթացքում դեռ է առաջ անցնի, և չենք կասկածում, որ անդրադարձ կլինի առաջին 100 երկրների շարքը: Տեղեկության համար ասենք, որ Վրաստանի հավաքականը հիմա զբաղեցնում է 83-րդ տեղը: Մեկ ամսվա ընթացքում Վրաստանի հավաքականը 10 աստիճանով առաջխաղացել է արդեն: Ընդհանրապես նախկին ԽՍՀՄ հանրապետությունների շատ հավաքականներ գնալով կտրուկ առաջընթաց են ապրում: Դա միանգամայն տրամաբանական է, քանի որ ժամանակին ԽՍՀՄ ֆուտբոլը միջազգային չափանիշներով բարձր մակարդակի էր: Տանկի առաջին սյունակում (I) հավաքականների միավորներն են 1995 թ. հունիսի տվյալներով, երկրորդում (II)՝ 94 թ. վերջում գրաված տեղերը, երրորդում (III)՝ 95 թ. մայիսի դասակարգումը:

	I	II	III		I	II	III
1. Բրազիլիա	67,30	1.	1	90. Թաիլանդ	22,16	85	87
2. Իտալիա	61,53	4	2	91. Լիբերիա	21,49	127	102
3. Իսպանիա	60,67	2	3	92. Մակեդոնիա	21,42	90	88
4. Նորվեգիա	60,61	8	4	93. Քենիա	21,15	83	90
5. Գերմանիա	58,60	5	5	94. Ալբանիա	20,84	100	101
6. Շվեդիա	58,36	3	6	95. Ջամայկա	20,74	96	91
7. Մեքսիկա	57,98	15	9	96. Իրաք	20,52	88	92
8. Բուլղարիա	57,93	16	12	97. Եթովպիա	19,67	115	96
9. Հոլանդիա	57,40	6	7	98. ԿԺԴՀ	19,31	84	95
10. Արգենտինա	57,06	10	8	99. Սալվադոր	19,24	80	97
11. Ռումինիա	56,83	11	11	100. Պարագվայ	18,83	87	103
12. Դանիա	56,72	14	14	101. Բուրկ. Ֆասո	18,59	97	98
13. Ռուսաստան	55,86	13	15	102. Մալայզիա	18,39	89	99
14. Շվեյցարիա	55,23	7	13	103. Հոնկոնգ	18,09	98	100
15. Իռլանդիա	54,69	9	10	104. Բելառուս	17,70	121	113
16. Պորտուգալիա	54,15	20	16	105. Լյուքսեմբուրգ	17,42	128	112
17. Ֆրանսիա	50,83	19	17	106. Կոնգո	17,40	114	104
18. Նիգերիա	50,61	12	20	107. Մավրիտանիա	16,50	137	105
19. Բելգիա	49,53	24	18	108. Նոր Զելանդիա	16,46	99	106
20. Եգիպտոս	47,96	22	23	109. Եմեն	16,17	103	107
21. Շոտլանդիա	47,73	32	31	110. Սինգապուր	15,15	95	108
22. Անգլիա	47,35	18	21	111. Գամբիա	15,01	117	109
23. Կոլումբիա	47,20	17	19	112. Մոլդովա	14,11	118	114
24. Թունիս	47,18	30	25	113. Հնդկաստան	13,93	109	111
25. Թուրքիա	46,27	48	30	114. Նամիբիա	13,78	123	115
26. Չեխիա	45,86	34	22	115. Մադագասկար	13,71	111	110
27. Գանա	45,83	26	26	116. Սուրինամ	12,67	104	117
28. Հունաստան	45,38	28	24	117. Թուրքմենստան	12,61	108	118
29. Լեհաստան	45,26	29	36	118. Էստոնիա	12,40	119	116
30. Սաուդ. Արաբ.	44,64	27	28	119. Սիրիա	12,29	105	119
31. Կոտ դ'Իվուար	44,27	25	33	120. Բերմուդներ	12,14	102	120
32. Զամբիա	44,26	21	29	121. Ֆարեր. կղզ.	11,87	133	137
33. Ճապոնիա	43,24	36	35	122. Գվին. Բիսաու	10,99	122	124
34. ԱՄՆ	42,42	23	27	123. Միանմար	10,90	124	125
35. Մարոկկո	41,91	33	34	124. Վենեսուելա	10,83	110	123
36. Ուրուգվայ	41,80	37	32	125. Հորդանան	10,81	113	122
37. Հրվ. Կորեա	41,11	35	37	126. Բարբադոս	10,74	107	126
38. Ֆինլանդիա	40,44	38	38	127. Պուերտո Ռիկո	10,58	112	127
39. Սլովակիա	39,86	43	39	**128. ՀԱՅԱՍՏԱՆ**	**9,99**	**141**	**133**
40. Կամերուն	39,23	39	44	129. Ստ. Վինսենտ	9,92	144	128
41. Զիմբաբվե	38,87	51	41	130. Բուրունդի	9,71	126	130
42. Չիլի	38,81	47	49	131. Սվազիլենդ	9,66	125	129
43. Սենեգալ	37,71	50	45	132. Ստ. Լուսիա	9,49	157	131
44. Իսրայել	37,54	42	46	133. Ֆիջի	9,35	120	121
45. ՄԱԷ	36,96	46	47	134. Բանգլադեշ	9,10	130	132
46. Չինաստան	36,90	40	48	135. Լեսոտո	9,04	135	136
47. Լիտվա	36,82	59	61	136. Սան Մարինո	8,91	131	134
48. Ավստրիա	36,32	49	40	137. Լիբանան	8,77	129	134
49. Իսլանդիա	36,05	39	42	138. Բոտսվանա	7,19	145	148
50. Մալի	36,03	52	56	139. Հայիթի	7,13	132	139
51. Խորվաթիա	35,99	62	51	140. Մորիտիուս	7,11	146	138
52. Ուելս	35,48	41	43	141. Ինդոնեզիա	6,85	134	140
53. Հս. Իռլանդիա	35,31	45	52	142. Պանամա	6,63	140	141
54. Հունգարիա	35,26	61	53	143. Ստ. Կիտս	6,50	175	143
55. Գվինեա	34,69	66	54	144. Անտիգուա	6,38	136	144
56. Զաիր	34,60	68	64	145. Ադրբեջան	6,36	147	142
57. Ալժիր	34,56	57	55	146. Նեպալ	6,27	138	145
58. Ավստրալիա	33,49	58	50	147. Գրենադա	6,14	142	147
59. Հրվ. Աֆրիկա	33,37	56	60	148. Շրի Լանկա	6,11	139	146
60. Սիերա Լեոնե	33,27	76	63	149. Լիխտենշտեյն	5,23	156	156
61. Գաբոն	32,68	64	68	150. Բենին	5,17	143	149
62. Բոլիվիա	32,44	44	58	151. Վիետնամ	3,89	151	151
63. Հոնդուրաս	32,19	53	57	152. Կեյման	3,70	150	152
64. Քուվեյթ	32,04	54	59	153. Գվիանա	3,53	154	154
65. Կոստա Ռիկա	31,52	65	72	154. Թաիթի	3,49	148	150
66. Լատվիա	31,16	69	76	155. Գվատեմալա	3,47	149	153
67. Կատար	30,60	60	65	156. Անթիլյան կղզ.	3,46	152	155
68. Կիպրոս	29,86	67	66	157. Ղազախստան	2,97	153	157
69. Ուգանդա	29,85	93	71	158. Սոմալի	2,85	159	158
70. Կանադա	29,79	63	67	159. Պակիստան	2,74	158	159
71. Տանզանիա	28,93	74	70	160. Տաջիկստան	2,69	155	160
72. Մալավի	28,48	82	73	161. Դոմինիկ. Հանր.	2,21	164	161
73. Պերու	27,98	72	69	162. Լաոս	1,69	160	162
74. Անգոլա	27,04	106	82	163. Մալդիվներ	1,57	162	163
75. Մոզամբիկ	26,70	94	77	164. Կաբո Վերդե	1,55	161	164
76. Էկվադոր	25,69	55	62	165. Սողոմոններ	1,42	163	165
77. Բահրեյն	25,48	73	75	166. Դոմինիկա	1,33	նոր	166
78. Նիգերիա	24,79	70	78	167. Բրունեյ	0,76	165	167
79. Օման	24,77	71	79	168. Կիրգիզիա	0,70	166	168
80. Ուկրաինա	24,62	77	74	169. Լիբիա	0,66	167	169
81. Տրին. և Տոբ.	24,09	91	80	170. Նիկարագուա	0,64	168	170
82. Տոգո	24,01	86	81	171. Սեյշելներ	0,53	175	171
83. Վրաստան	23,59	92	93	172. Ջիբութի	0,40	169	172
84. Իրան	23,56	75	83	173. Տայպեյ	0,13	170	173
85. Սլովենիա	23,39	81	84	174. Ֆիլիպիններ	0,06	171	174
86. Հարավսլավիա	23,15	101	85	175. Վանուատու	0,03	172	175
87. Ուզբեկստան	22,78	78	86	176. Արուբա	0,02	173	176
88. Սուդան	22,38	116	94	177. Կենտր. Աֆրիկա	0,01	174	177
89. Մալթա	22,22	78	89	178. Մակաո	0,00	175	178
				Չադ	0,00	175	178

digitised by A.R.A.R.@

ՍՓՅՈՒՌ
ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ՀՐԱՎԻՐՈՒՄ ԵՆՔ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ

■ «Սփյուռ» տեղեկատուն Գյումրի, Չոյսեմբերյան, Արտյան, էջմիածին, Աշտարակ խաղաններից հրավիրում է աշխատանքի բարձրագույն կրթությամբ, օտարեւենի տիրապետող, երիտասարդ, եռանդուն անձանց նշված խաղաններում «Սփյուռ» տեղեկատուի ներկայացուցիչ աշխատելու համար:

Դիմել օգոստոսի 14-ից 18-ը հետեւյալ հասցեով.
Երեւան, Փ. Բուզանդի 1/3, («Վերնիսաժի» տարածքում):

Նախնական տեղեկությունների համար զանգահարել
58-13-51 կամ 58-91-67:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

ՀՈՂԱՄԱՍ-ԱՅԳԻ
500 քմ տարածությամբ. Զովաղբյուրի 2-րդ զանգվածում: Զանգահարել 58-18-41 հեռախոսահամարով:

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

էժան գնով սեփականացված խանութ (120մ²): Հասցեն Դավիթ Բեկ փող.: Հեռ. 531773, 531017

ՎԱՃԱՌՈՒՄ ԵՆ

էժան գնով հավի ձվեր Զանգահարել 643054 հեռախոսահամարով:

«ՍԱՆՏՈՒՐՍ» ֆիրման առաջարկում է

10 ԱՆՄՈՌԱՆԱԼԻ ՕՐ ԿԻՊՐՈՍՈՒՄ

Բուլղարական «ՍԱՆՏՈՒՐՍ» ֆիրման յուրաքանչյուր 10 օրը մեկ կազմակերպում է ուղիղ թռիչք
ԵՐԵՎԱՆ - ԼԱՌՆԱԿԱ (Կիպրոս):

Զբոսաշրջիկների խմբերը արդեն հանգստանում են արեւաշող կիպրոս կղզում

Առաջիկա թռիչքները օգոստոսի 15, 24-ին:

Բարձրակարգ հյուրանոց (ծովից 100մ հեռավորության վրա)
Երկտեղանոց համարներ (հեռախոս, հեռուստացույց, սառնարան, խոհանոց)
3-օրյա էքսկուրսիա (ցանկացողների համար) ՊՈՐՏ - ՍԱՅԻԴ (Եգիպտոս) եւ ԵՐՈՒՍԱՂԵՄ կիպրական օվկիանոսային «Արլանիս» ջերմանավով:
Ուղեգրի արժեքը $460 + 96.000 դր.

Ֆիրման առաջարկում է նաեւ 2-շաբաթյա հանգիստ Բուլղարիայի «Զոլոտիե Պեսկի» ծովափում ($320 + 120.600 դր.) եւ մասնավոր վիլլաներ Նեսեբր առողջարանում ($420):

Վճարումը համարժեք դրամով, կանխիկ կամ փոխանցումով

«ԱՆԻ» հյուրանոց, 512, 523, 530 սենյակ (ՈՒՅՈՒՏՍ ֆիրմայի գրասենյակ)
Հ. Պարոնյանի փ. 1 (Զկան խանութի դիմաց)
եւ Ղ. Փարպեցու 22 (նախկին Ղուկասյան)
Հեռ.: 52-42-65, 59-45-12, 53-15-00, 59-45-23, 56-51-08

STYLE

«ՍՏԱՅԼԸ» հրավիրում է Ձեզ դասընթացների հետեւյալ մասնագիտությունների գծով

Վարսահարդար
6 ամիս

Գեղարդար (կոսմետիկ)
6 ամիս

Մետաղի գեղարվեստական մշակում (ոսկերիչ, արծաթագործ)
10 ամիս

Ք. Երեւան, Ս. Տիգրանյանի փողոց 21 Ինդուստրիալ-մանկավարժական տեխնիկում
25-33-65, 25-83-60

@rminco
Global telecommunications

ARMINCO
Համակարգչային ցանցը

Ձեզ հնարավորություն է տալիս ինֆորմացիա փոխանակել 20 միլիոնից ավելի՝
INTERNET, BITNET, Compuserve, MCI-mail, AMERICA-ONLINE, SPRINT, AT&T
եւ շատ այլ ցանցերի օգտվողների հետ:

ARMINCO - 0
ապահովում է հուսալի կապ
RELCOM, IASNET, SOVAM-TELEPORT ROSPAC
եւ նախկին ԽՍՀՄ մնացած բոլոր ցանցերի հետ:

Ձեր էլեկտրոնային նամակը, ֆաքսը, տելեքսը, հեռատիպը կհասցվի մեր մոլորակի ցանկացած կետ մի քանի րոպեում՝ առանց աղավաղումների:

Հայաստանում INTERNET-ի պաշտոնական ժառանգորդը
SOVAM-TELEPORT-ի էքսկլյուզիվ ներկայացուցիչ
IASNET-ROSPAC ցանցի օպերատոր Հայաստանում
UNESCO-ի RINEE ցանցի օպերատոր Հայաստանում

Մեր հասցեն՝
Իսահակյան փ. 28, 3 հարկ, հեռ.՝ 52 63 26,
ֆաքս՝ 28 50 82, e-mail: support@arminco.com

ՏՈՒՐԻԶՄԻ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՏՈՒՐԻՍՏԱԿԱՆ ԷՔՍԿՈՒՐՍԻՈՆ ՄԻԱՎՈՐՈՒՄԸ

առաջարկում է ներքին տուրիստական երթուղիներ

ԵՐԵՎԱՆ-ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ-ՇՈՒՇԻ-ԵՐԵՎԱՆ 3 օրով
Ցանկացողները կծանոթանան Լեռնային Ղարաբաղի բնությանը եւ ճարտարապետական հուշարձաններին:

ԵՐԵՎԱՆ-ՋՅՈՒՐԱԿԱՆ 12 օրով
Բարեկարգ, բոլոր հարմարություններով 2 տեղանոց հարմարություններով պանսիոնատը գտնվում է Անտառուտ գյուղից 2 կմ հեռավորության վրա:
Մեկ ուղեգրի արժեքը 24000 դրամ:

ԵՐԵՎԱՆ-ԹԵՀՐԱՆ-ԵՐԵՎԱՆ

Մեր հասցեն՝ Երեւան, Զաքյան 8
Հեռ. 56-47-07, 58-67-05, 52-67-23, 58-68-40

INTERCOLLEGE

ՖԻՐՄԱՆ ՁԵԶ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ՈՒՍԱՆԵԼ ԿԻՊՐՈՍՈՒՄ.

ԿԻՊՐՈՍԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
(16-ԻՑ ԲԱՐՁՐ ՏԱՐԻՔ ՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐ)
ՄԻՋԵՐԿՐԱԾՈՎՅԱՆ ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ-ԴՊՐՈՑ
(12-16 ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐ)
ՏԱՐՐԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ
(6-12 ՏԱՐԵԿԱՆՆԵՐ)

ԱՆԳԼԵՐԵՆԻ ՈՒՍՈՒՑՈՒՄ
ԲԻԶՆԵՍ-ՏԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
(ՕՖՇՈՐԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԱՌԵՎՏՐԱԿԱՆ ՖԻՐՄԱՆԵՐԻ ԲԱՑՈՒՄ)

ՖԻՐՄԱՆ ՁԵԶ ԿՕԳՆԻ ԴԱՌՆԱԼ ԱՆՇԱՐԺ ԿԱՅՔԻ ՏԵՐ (ԲՆԱԿԱՐԱՆ, ՏՆԱԿ, ԱՌԱՆՁՆԱՏՈՒՆ, ՌԵՍՏՈՐԱՆ, ԲԱՐ, ԽԱՆՈՒԹ ԵՎ ԱՅԼՆ) ԿԻՊՐՈՍ ՏԱՐԱՇԽԱՐՀԻԿ ԿՂԶՈՒ ՀԱՆՐԱՀԱՅՏ ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ՎԱՅՐԵՐՈՒՄ:

ՖԻՐՄԱՆ ՄԻԱԺԱՄԱՆԱԿ ԱՌԱՋԱՐԿՈՒՄ Է ԶԲՈՍԱՇՐՋԱՅԻՆ ՈՒՂԵՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԿԻՊՐՈՍ, ԻՐԱՆ, ՀՈՒՆԱՍՏԱՆ ԵՎ ԵՎՐՈՊԱՅԻ ՈՒ ԱՍԻԱՅԻ ԱՅԼ ԵՐԿՐՆԵՐ:

ՄԵՐ ՀԱՍՑԵՆ. ՍՊԸ «ԳԱՌՆԻ-32», ԵՐԵՎԱՆ, «ԱՆԻ» ՀՅՈՒՐԱՆՈՑ, 326 ՍԵՆՅԱԿ: ՀԵՌ. 56-32-36, 59-43-26:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԱՎԻԱՈՒՂԻՆԵՐ

ՉՎԱՑՈՒՑԱԿ
1995 թվականի հուլիսի 15-ից սկսյալ
Չվացուցակ

Օրերը	Օդանավ	Մեկնում	Ժաման.	Չվերթ	Նպատակակետը	Չվերթ	Մեկնում	Ժաման.
1------	ՏՈՒ-134	07.20	09.20	R3 341	ԱԹԵՆՔ	R3 342	10.20	15.40
----5--	ՏՈՒ-134	11.00	13.00	R3 343	ԱԹԵՆՔ	R3 344	13.55	17.55
-2---6-	ՏՈՒ-154	05.15	08.00	R3 151	ԱՄՍՏԵՐԴԱՄ	R3 152	10.45	23.15
1---5--	ՏՈՒ-134	08.20	11.28	R3 7117	ԱՇԳԱԲԱԴ	R3 7118	12.25	13.45
-2-----	ՏՈՒ-134	10.55	12.00	R3 345	ԲԵՅՐՈՒԹ	R3 346	14.00	16.55
----6--	ՏՈՒ-154	08.40	10.00	R3 401	ԲՈՒՐԳԱՍ	R3 402	12.00	15.20
-2--6--	ՏՈՒ-154	10.00	13.10	R3 311	ԴՈՒԲԱՅ	R3 312	20.00	23.10
-2-----	ՏՈՒ-154	14.10	19.30	R3 7095	ԵԿԱՏԵՐԻՆԲՈՒՐԳ	R3 7096	21.30	23.05
------7	ՏՈՒ-134	08.00	10.15	R3 301	ԹԵՀՐԱՆ	R3 302	11.45	13.41
-----6-	ՏՈՒ-134	18.50	20.15	R3 815	ԽԱՐԿՈՎ	R3 816	22.15	01.20*
1234567	ՏՈՒ-134	13.55	15.05	R3 7145	ՄԻՆ-ՎՈԴԻ	R3 7146	17.05	18.15
------7	ՏՈՒ-154	12.10	14.15	R3 7225	ՄԻՆՍԿ	R3 7226	16.15	20.25
1234567	ՏՈՒ-154	07.40	10.25	R3 910	ՄՈՍԿՎԱ	R3 909	12.05	14.30
-2--567	ՏՈՒ-154	14.55	17.40	R3 894	ՄՈՍԿՎԱ	R3 893	19.25	21.50
--3--6-	ՏՈՒ-154	10.20	19.45	R3 7091	ՆՈՎՈՍԻԲԻՐՍԿ	R3 7092	22.45	02.55*
-2-4-6-	ՏՈՒ-134	10.50	12.35	R3 7207	ՌՈՍՏՈՎ	R3 7208	15.00	16.45
1------	ՏՈՒ-134	07.20	11.00	R3 341	ՍԱԼՈՆԻԿ	R3 342	11.55	15.45
-----6-	ՏՈՒ-134	12.40	14.40	R3 835	ՍԻՄՖԵՐՈՊՈԼ	R3 836	16.15	18.10
1234567	ՏՈՒ-134	07.30	08.45	R3 7187	ՍՈՉԻ	R3 7188	10.45	12.00
1------	ՏՈՒ-134	13.30	15.40	R3 405	ՍՈՖԻԱ	R3 406	17.40	21.30
---4---	ԻԼ-86	07.15	10.00	R3 101	ՓԱՐԻԶ	R3 102	19.00	01.30*
1------	ՏՈՒ-134	18.20	20.00	R3 825	ՕԴԵՍԱ	R3 826	21.30	00.50*

* ժամանումը/մեկնումը հաջորդ օրը:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք «ԶՎԱՐԹՆՈՑ» օդանավակայան կամ ՀԱՌԻ-ի գործակալներին

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23, Արշակունյաց 2. Գրանցման թիվ 65. Պատվեր 69149. Դասիչ 1916. Տպաքանակը 7000. Ստորագրված է տպագրության 10. 08. 1995. Գինը 50 դրամ

digitised by A.R.A.R.@